

Spatreheic

J. O. MORGAN

Spatrebie

PRAHA 2024

*a toto je teprve začátek jejich díla,
pak nebudou chtít ustoupit od ničeho,
co si usmyslí provést*

GENESIS II : 6

*několikrát pleskne křídly o stůl
a jídlo záhadně zmizí*

BOUŘE III. 3

I. DOSTAT SE DOVNITŘ

PŘÍSTROJ se ze všeho nejvíc podobal velké šedé lednici. Nějaký impozantní zahraniční model s mohutnými dveřmi dole a menšími nahoře. Ty byly vybavené dlouhou chromovanou klikou a v rozích zaoblené jako střecha auta. Na dolních dveřích byla klika zajištěná mohutným visacím zámkem, kdežto horní dvířka šlo otevřít, ale jen pokud nahoře na přístroji svítilo zelené světlo. Na rozdíl od lednice tento přístroj disponoval sadou tří drobných různobarevných žárovek vyčnívajících z naleštěné vrchní desky, a dále těžkou hranatou jednotkou přišroubovanou k boku, která by snad mohla připomínat termostat, ale šlo o ovládací panel vybavený vystouplými pogumovanými tlačítky a malým monochromatickým displejem.

V pátek večer dorazili čtyři velmi dobře oblečení muži z institutu ve staré modré dodávce. Stroj vyložili, připevnili na vozík, odvezli ho po zahradní cestě k předním dveřím a přenesli přes práh domu pana Pearsona.

K této choulostivé operaci přistupovali s veškerou péčí. Nespěchali. Změřili a pak znovu přeměřili rozměry vstupní branky a její křídla přivázali zahradnickým motouzem ke kovanému plotu. Zkoumali hrubý beton chodníku a pátrali po prohlubních a trhlinách. Na vstupní schody položili dlouhá prkna. Pot z dlaní si utírali do bavlněných kapesníků. Pak se všichni čtyři velmi těsně přimkli k vysoké šedé krabici a zvolna ji přesunuli do domu pana Pearsona, jako kdyby pád nebo sebemenší náraz či škrábnutí měly vést ke katastrofě, zapříčinit konec světa.

Pan Pearson se operace neúčastnil, jen rychle vyklidil možné překážky z chodby a zároveň vysvětloval své manželce, že ano, samozřejmě, že ho požádali o svolení, a ano, on přesně ví, co očekávat, a rád ji obeznámí s podrobnostmi, jen co bude přístroj řádně nainstalován.

Pan Pearson nepracoval ve stejném oddělení jako tito muži. Pan Pearson byl speciálně vybrán. Panu Pearsonovi a jeho manželce měl být svěřen

tento stroj, tento prototyp, jen na pár dnů, během kterých má dojít k provedení několika základních testů. A oni se těch testů zúčastní osobně. Panu Pearsonovi předali detailní instrukce. Pan Pearson totiž, na rozdíl od ostatních zaměstnanců, bydlel poměrně blízko institutu a zdálo se, že právě to rozhodlo o jeho výběru.

Přístroj postavili doprostřed kuchyně. Nenašlo se pro něj žádné vhodné místo, a tak nemotorně trčel ve středu místnosti. Nebylo možné přirazit ho ke zdi kvůli tuhému kabelu, který vedl ze zadní strany, a také proto, že se zdálo být rozumné nechat všechny strany přístroje volně přístupné, přinejmenším v průběhu testovacího období. Tento unikátní kabel byl tlustý jako dětská ručka a obalený měkkou hnědou bužírkou. K přístroji byl přišroubovaný pomocí pevné plastové objímky a táhl se přes celou kuchyni, dolů chodbou a dál ven skrz poštovní schránku na předních dveřích.

Čtveřice mužů zkontrolovala stabilitu stroje, zapojila úzkou zástrčku do nejbližší elektrické zásuvky ve zdi a pak odjela, aby nechala pana a paní Pearsonovy prohlédnout si nový příspěvek jejich kuchyňského vybavení.

Oranžová žárovka měkce svítila z vrchu přístroje. Pan Pearson netušil, co přesně to znamená. Stál s rukama v kapsách a upřeně na stroj zíral.

Paní Pearsonová stála za ním s rukama pevně založenýma. Vůbec se neusmívala.

„A co asi máme dělat, až budeme potřebovat jít ven?“

„Hmm?“ Pan Pearson nespouštěl pohled ze stroje.

„A tou poštovní schránkou bude pěkně táhnout, když zůstane otevřená, jak je den dlouhý.“

Pan Pearson pomalu couvl o krok zpátky a posadil se, aniž by přestal civět na zařízení.

„Jestli to bude fungovat, jak říkají...“ Pokynul prstem k těžkopádnému stroji. „Tak to jako pane jo. To bude něco, opravdu něco.“

Paní Pearsonová si povzdychla a posadila se vedle manžela.

„Nikdy ses mi nezmínil, že dělají zrovna na tomhle.“

„No já taky nic nevěděl. To nevěděl nikdo. Ne z řadových zaměstnanců, to v žádném případě. To se ale dalo čekat. Jediné, co víme opravdu jistě, je, že nikdy nevíme, na čem vlastně pracují. A i kdybychom to náhodou zjistili, tak jsme se zavázali, že o tom nikomu nic neřekneme. Musel jsem podepsat nějaké papíry, kde se to psalo.“

„To je klidně možné.“ Paní Pearsonová pohlédla směrem ke kuchyňskému oknu. „Ale já nic takového nikomu neslíbila. Co teď mám, prosím tě, říct, až se lidi začnou vyptávat, proč nám z předních dveří trčí takový šeredný kabel? Protože to se určitě zeptají. Vede to až dolů k brance. A kam až se to táhne? No nejspíš to pokračuje úplně celou cestu až do institutu, ne? To je dobře čtvrt míle, nejmíň. To zase bude nějakých pomluv, až si lidi všimnou, že to vede zrovna k nám domů. A já přece nejsem žádná lhářka. Na něco takového nemám dostatek trpělivosti. Takže až se mě zeptají...“

Pan Pearson se postavil a ruce opět strčil do kapes. Pomalu kroužil okolo stroje a prohlížel si ho ze všech možných úhlů.

„Čekal bych, že to budou mít nějak zařízené. Všechno vyřešené.“ Sehnul se, aby mohl prozkoumat místo napojení kabelu k přístroji. Natáhl ruku, aby zkontroloval, zda připojení drží pevně, pak se vzpamatoval a stáhl se. „Určitě zveřejní nějaké upozornění. Promluví si se všemi, se kterými je potřeba si promluvit.“ Odmítavě mávl rukou a strčil ji zpět do kapsy. „Rozmístí varovné značky. Nedotýkat se. Zneužití se trestá. Nebezpečí úrazu s následkem smrti. Nemáš se čeho bát. Klidně bych se vsadil, že se tě ani nikdo nezeptá.“

Pan Pearson dokončil kolečko a znovu se posadil vedle manželky. Když otevřel ústa, aby pokračoval v ujišťování, něco se náhle změnilo. Oranžové světlo na vrchní desce přístroje bliklo a zhaslo. Za chvíli se rozsvítila červená žárovka.

Pan Pearson okamžitě vstal, klouby pěsti přitisknuté na semknuté rty. I paní Pearsonová se pomalu zvedla a postavila se těsně za něj.

Chvíli se ani jeden nepohnuli a stroj také nic dalšího neudělal. Žádný zvuk, žádný varovný tón, jen vystřídání svitu jedné žárovky za druhou. Červené světlo teď zářilo na jejich obličeje napjaté očekáváním.

Po chvíli paní Pearsonová svésila ramena.

„Myslíš, že teď už je to hotové?“

„Pšššt,“ naznačil její muž prudkým gestem ruky.

Paní Pearsonová tedy pokračovala šeptem. „Chtěla jsem říct, myslíš, že něco prošlo? Že ať už je tam teď cokoli, tak se to tam teď nějak – deprocesuje nebo co já vím?“

„Cože? Ne. Ono se to – já ti nevím.“ Pan Pearson prohrabal vnitřní kapsu saka a vytáhl přeložené šedé papíry, které pro něj odpoledne napsali na

psacím stroji s použitím černé a červené pásky. Přejel prstem dolů po instrukcích. „Ááá.“ Poklepal prstem na stránku. „Je to zamčené.“ Znovu si prohlédl příslušný pokyn. „Ano, červené světlo znamená, že je to zamčené. To je všechno.“ Pokračoval ve čtení. Pak přikývl. „Ano, funguje to automaticky, rozumíš? Ted' oni budou něco dělat na svém konci a my zatím na našem konci budeme dělat... nic. Ano, zatím... prostě počkáme.“ Znovu vzhlédl a usmál se.

Paní Pearsonová vyčerpaně zasténala a odešla ke dřezu. „Tak to já tady ale nebudu ztrácet čas okukováním. Je to ostatně *tvoje* práce. Možná že ne součást tvého zaměstnání, jistě, ale je to na *tvoji* odpovědnost. Takže to budeš ty, kdo s tím bude...“ Vzala z police rendlík a začala ho plnit vodou. „A zaplatí ti za to vůbec něco navíc? Měl bys dostat zaplacen. *My* bychom měli dostat zaplacen. Za ty nepříjemnosti přece. Bude to tady možná celý víkend, říkali. Co kdybychom tady zrovna měli návštěvu? Nikdo se nezeptal. A neříkej mi, že ti to podali tak, že to je za odměnu. Jestli je to pracovní, měli by zaplatit. A mimochodem, jaká jsou vlastně rizika? Takhle nás testovat jako laboratorní krysy. Dali ti vůbec nějaké záruky, že je všechno perfektně...“

Paní Pearsonová upustila těžký rendlík. S tupým rachotem dopadl na dno dřezu. Voda jí zmáčela zástěru a vyšpláchla na podlahu.

Rukama si instinktivně zakryla uši, i když zvuk, který ji přiměl to udělat, už dozněl. Bylo slyšet jen studenou vodu tekoucí do výlevky.

Paní Pearsonová ztuhla s ústy zejícími dokořán, připravená k výkřiku. Vraštila obočí v očekávání čehokoli, co by se vzápětí mohlo stát.

Ale nestalo se nic.

Ohlédla se na manžela. Držel si ruce přitisknuté k uším, svinutý do sebe, s koleny u brady.

Hluk netrval dlouho, sotva víc než vteřinu. Utichl stejně nenadále, jako se rozezněl. Navzdory vši hlasitosti zvuk nepůsobil bolest, byl jen nesmírně nepříjemný. Jako by vzduch byl drásán a párán kovovými drápy, náhle roztržen silou hurikánu, aby pak byl stejně násilně a prudce umlčen.

Paní Pearsonové se chtělo zvracet. Předpokládala, že její manžel asi cítí totéž, i když on by to nikdy nepřiznal. Ale v nastalém tichu odporný dávivý pocit rychle vyprchával. To už se pan Pearson narovnal a třesoucí se ruce opět nacpal do kapes. Věnoval manželce statečný vědoucí pohled,

jako by chtěl říct *no, vidíš?* Jako by se jeho předpovědi do puntíku vyplnily. Paní Pearsonová přesto postřehla škleb, který její manžel rychle ukryl pod upjatý úsměv sevřených rtů, protože se v duchu obával dalších nepříjemností, které by mohly následovat.

Pak červené světlo zhaslo, svit uvnitř žárovky potemněl a vyhasl. Po kratičké pauze, během které stroj zřejmě naposledy prováděl rychlou kontrolu před další fází, se rozsvítilo zelené světlo.

Paní Pearsonová si opatrně odkryla uši. Nejistou rukou utáhla kohoutek se studenou vodou, velmi důkladně, a zamířila k manželovi.

„Myslíš, že tohle znamená, že...“ Stála s rameny mírně nahrbenými a utírala si prsty do rohu zástěry.

Pan Pearson se opět uvolnil, napětí ve svazech pomalu zmizelo, ale dech mu prozatím uvízl v hrdle, a tak v odpověď dokázal nabídnout jen několik krátkých příkvytnutí.

„Takže co s tím my teď tady...“ Paní Pearsonová zahlížela podezíravě na stroj. „Jak my to jako budeme... vědět? Jako s jistotou, vždyť víš.“

Pan Pearson otevřel a zavřel ústa podoben rybě a dál ostražitě zíral na stroj. Pak sáhl po papírech s instrukcemi, aby se s nimi pečlivě poradil. Ruce se mu stále třásly. Vykročil vpřed. Ještě jednou pohlédl do textu, natáhl ruku a vzal za vrchní kliku. Stačilo mírně stisknout, klika se lehce pohnula a zámek se s tlumeným cvaknutím uvolnil. Plastové lemy těsnění se zasyčením povolily a dvířka se na pantech zhoupala a vyklopila ven.

Přihrádka, která se odhalila v nitru přístroje, byla mnohem menší, než by se dalo čekat. Prostor za dvířky byl z většiny jednolitý a obarvený stejnou šedí jako zbytek, jen uprostřed zela dutina stěží tak velká, aby se do ní vešel karton vajíček. Její stěny byly zaoblené a pokryté něčím, co připomínalo množství malinkých žárovek velmi těsně namačkaných vedle sebe. Byly z čirého skla, ale bez zjevných žhavicích vláken, jen jejich potemnělé středy zíraly jako tisíce rybích očí s rozpitými zorničkami, jako stěny ze zkamenělých žabích vajíček.

Zakřivená plocha ze stejných žárovek se nacházela i uprostřed vnitřní strany dvířek, takže po zavření přesně doplnila dutinu vnitřní komory do tvaru dokonalé koule. Právě teď však byla kulovitá dutina otevřená. Žárovky zůstávaly matné a tiché. A na nich, přesně uprostřed, ležela bílá plastová lžička.

Vypadala stejně jako lžičky, se kterými se pan Pearson setkával denně při

obědech v kantýně institutu. Vztáhl po ní ruku.

„Nech to!“ Manželka mu nataženou ruku rázně odstrčila. „Bude to žhavé nebo pod proudem nebo... něco. To *ty* přece nemůžeš vědět.“

Pan Pearson se důkladně poradil s pokyny a zavrtěl hlavou. Natáhl se do přihrádky. Dotkl se lžice. Pohnula se a lehounce zaskřípala, když se otřela o křehké sklo žárovek. Pan Pearson ji vytáhl ven. S údivem na ni zíral. Ukázal ji manželce, která se naklonila blíž, aby se přesvědčila, že skutečně jde o bílou plastovou lžičku. Pan Pearson ji otočil v ruce. Pohládl palcem její prohlubeň. Sjel prstem po hrubém švu na okraji odlévaného plastu. Pak ji opatrně a uctivě uložil zpět do skelnooké dutiny stroje a jal se zavírat dvířka.

„Copak nebudou chtít poslat něco dalšího? Neměli bychom ji raději nechat venku, aby se to vevnitř, vždyť víš, nepomíchalo?“

„Ne.“ Pan Pearson promluvil velmi tiše, téměř šeptal. „Ne, tak to není. Vůbec ne. My to teď totiž...“ Dovřel dvířka a ozvalo se zaskřípání žárovek, jak se o sebe otřely, aby pohodlně zapadly na předem určená místa. „Teď to totiž pošleme zpátky.“

Šouravými kroky popošel k boku stroje, hlavu skloněnou, v jedné ruce pevně svíral pokyny a vztyčeným a odhodlaným prstem volné ruky opatrně kloval do klávesnice ovládacího panelu.

„A ty jako víš, jak se to dělá, jo? Jsi si jistý, že to doopravdy víš?“

Pan Pearson mlčel, plně soustředěný na daný úkol. Očima přejížděl mezi úzkým displejem panelu a psanými pokyny. Nehlasně pohyboval rty, když si v duchu četl čísla, aby se ujistil, že se shodují se zadáním. Připravený odeslat lžičku zpět s prstem nad tlačítkem zaváhal. Všechno bylo až příliš snadné, příliš přímočaré. Usmál se. Samozřejmě, že to bylo snadné. To byl přece záměr, aby to bylo snadné. V tom také spočíval důvod, proč dostal příležitost otestovat toto zařízení z pohodlí vlastního domova a zcela bez dozoru. Stiskl tlačítko a odstoupil. Zelené světlo zhaslo. Oranžové světlo se rozsvítilo.

Vzápětí se rozlehlo příšerné bušení. Rychlý tlukot se šířil z nitra stroje. Pan a paní Pearsonovi se poplašeně podívali na sebe navzájem, pak na stroj.

„Koukni se do návodu!“ pobídla paní Pearsonová svého manžela. „Zkontroluj, jestli je tohle normální, než to tady vybuchne a zničí nám kuchyni!“

Pan Pearson se naprosto pohroužil do instrukcí. Horečnatě listoval stránkami poznámek.

Chřestění a bubnování neustávalo, jejich různé rytmy se chvílemi překrývaly a chvílemi navzájem rušily. Ozývaly se zvuky připomínající tlakové čerpadlo, nárazy skřípajících trubek, hluboké pulzování a sání.

„Píšou tu... píšou tu, že to je normální.“ Pan Pearson se snažil působit uvolněně, navzdory tomu, že musel překřičet ten randál. Přinutil se k zářivému úsměvu, aby ujistil manželku. „Píše se tu, že lze očekávat mírné slyšitelné ruchy. Je to součást celého toho, že jo... analytické procedury. Ta musí být... ano, je potřeba, aby byla opravdu důkladná.“

„A jak dlouho bys řekl, že tahle důkladnost potrvá?“

Paní Pearsonová nebyla ani trochu ujištěná. Znovu si zakryla uši dlaněmi, ale k ničemu to nebylo, zdálo se, že zvuk proniká přímo do ní.

Malými krůčky pozpátku ustoupila až na druhou stranu kuchyně. A manžel ji následoval pod záminkou, že na ni přece nebude křičet, ale když konečně otevřel ústa, aby promluvil, bušení náhle přestalo. Podívali se na sebe, podívali se na přístroj. Oranžová žárovka stále svítila.

Paní Pearsonová si znovu přitiskla dlaně na uši. Přetrval v ní pocit, že by se mohlo stát cokoli, a to bez jasného varování.

Nestalo se nic. Stroj zůstal tichý a pokojný.

Paní Pearsonová se nejistě odvážila odkrýt si uši.

„Moc dobrý, to ti teda řeknu, na vaření už to dneska nevidím. Ne tady s tím krámem, co se může spustit kdoví kdy. Nebylo by bezpečné zapínat plotnu. A kdo by vůbec chtěl mít takovou věc doma? Je to akorát k rozčilení, a to se ještě mírním. A taky je to ošklivé.“

„To je jenom prototyp. Až vyladí fungování k dokonalosti, vůbec to nebude takhle rachotit. Dotáhne se to. Vychytají se mouchy. A stejně ani nemám moc hlad. Obložený chleba nebo něco takového mi bude úplně stačit.“

Paní Pearsonová se s vervou pustila do přípravy prosté studené večeře, i když se jí nezamlouvalo, že musí procházet kolem stroje, aby se dostala do spíže.

Pan Pearson se posadil ke stolu. Se znovu nalezeným klidem se vrátila i jeho horlivost.

„Přece je to ale div, nemyslíš? Bude to znamenat začátek nové éry. Je to kousek budoucnosti přímo tady v naší kuchyni.“

„Vážně nechápu, co by to mohlo přinést. Posílat lžičky na jedno použití.“

„Uf, nebud' bláhová. Lžice jsou jenom na testování. Začínají od jednoduchých věcí, rozumíš? Jeden malý předmět po druhém, aby se mohli ujistit, že je to pořádně... vykalibrované nebo tak něco. Musíš se nad tím zamyslet víc zeširoka. Ty mašiny, co mají v institutu, jsou... no, já je teda osobně neviděl, ale klidně bych se vsadil, že jsou pěkně obrovské. Jen si představ nějakou velkou zahraniční továrnu, kde mají celé sklady určené k odesílání zboží tímhle způsobem. To pak můžeš odeslat náklad každou vteřinu. Prostě jenom tak.“ A luskl prsty. „Jako blesk. Doručeno na místo určení během chvilky. Připravené k použití.“

„Tak to těžko.“ Paní Pearsonová mrkla na oranžovou žárovku. „Ne když musíš takhle dlouho čekat pokaždé, když se něco pošle.“ Prostřela dva plné talíře a usadila se ke stolu.

„To se ještě vychytá. Během chvilky. Pamatuj moje slova.“ Pan Pearson se chopil krajíce chleba a začal ho mazat máslem, co chvíli mával nožem jako dirigent, aby přesněji řídil své myšlenky. „A žádné lžice. Ne. Podle mě to bude železo a ocel a ropa a podobně. Nerostné suroviny. Věci, které se k nám dovážejí celé měsíce lodní dopravou. Až tedy položí kabely. Budou je muset táhnout po oceánském dně. To bezpochyby nějakou dobu potrvá. Je s tím samozřejmě moře práce. Ale nakonec to bude stát za to. Mnohem levnější z dlouhodobého hlediska.“

„A taky to položí spoustu běžných dopravních společností. To máš loďaře, inženýry, zkušené posádky. Všichni na pracáku. Taky během chvilky. Jako blesk. Pro ně to světlejší budoucnost není, se mi zdá.“

„To přece není pravda. Vůbec žádná pravda.“ Pan Pearson významně vztyčil špičku nože, což mu dalo čas sežvýkat a spolknout velké sousto. „Tak za prvé, budou pořád potřeba pro všechno to ostatní zboží. Výrobky, které nepůjde přemístit novou metodou. Složité výrobky, že jo, jako elektrické přístroje nebo luxusní potraviny. A to ani nemluvím o lidech samotných. Ti taky budou potřebovat z místa na místo. A za druhé, i kdyby se zásobování položilo, jak jsi správně naznačila, dobře i tak, lidi prostě půjdou pracovat pro tohle nové odvětví. Vznikne spousta pracovních míst, řekl bych. Monitorování systému. Pokládání nových kabelů. Podobné úkoly. Jedny dveře se zavřou, jiné se otevřou. Tak to s věcmi chodí. To je pokrok.“

Za nimi se znovu ozvalo bušení. Paní Pearsonová ztuhla a málem jí

zaskočilo. Její manžel to vyrušení povzneseně přešel jako odborník již dokonale obeznámený s fungováním stroje.

„Reanalýza. Nic víc. Probíhá v intervalech. Látková přeměna, chápeš. Na molekulární úrovni. Z momentu na moment. Bude to načítat vlastnosti objektu a kontrolovat množství nebo tak něco, a pak to bude všechno aktualizované a konečně připravené k odeslání, až rozhodnou, že to chtějí přijmout na jejich straně.“

„A co my?“ Paní Pearsonová se opatrně napila vody. „Jak tenhle úžasný vynález pomůže lidem, jako jsme my? Jak někdo jako ty, řadový zaměstnanec, nějak vydělá na tomhle novém a lepším světě?“

„No jak asi, jako spotřebitel samozřejmě. Tady nejde jen o průmysl. Nakonec na tom vyděláme hlavně my. Věci budou levnější. Pohodlnější. Dneska lžičky, zítra celá auta. Možná. Doručeno přímo z výrobní haly až k našim dveřím. Nebo k nejbližšímu místu, kde budou mít nainstalované takovéhle zařízení. To prostě musí být levnější, menší opruz, celkově lepší, nemyslíš?“

„Mně naopak připadá, že to bude o dost dražší. Jen další vyhozené peníze. Celé je to takové nadbytečné.“ Paní Pearsonová vstala a odnesla prázdné talíře a sklenice do dřezu. „Všechny ty míle kabelů, které bude potřeba položit. Další nová mašinerie. No a aby se to zaplatilo, ceny půjdou *nahoru*, ne dolů.“ Mírně naklonila hlavu. „Nebo kdo ví, třeba se to navzájem vyváží a všechno nakonec zůstane podobné jako teď. Cenově, chci říct. Tak to obvykle s věcmi chodí. Nikdy se nic nezmění, ne doopravdy, když si to pak porovnáváš.“

Ten hluk jí vadil, klepání, sání a klokotání, ale už byla schopná ho ignorovat; jako když dělníci opravují chodník přímo před domem, jeden snadno přivykne zvukům v pozadí. Ale jakmile bušení z útrob stroje utichlo a ona zachytila změnu světla, tichou a poklidnou, z oranžové do rudé, její chování se rázem změnilo, rychle uložila nádobí do dřezu, dlaně si přitiskla k uším a zavřela oči. Pan Pearson spěšně následoval jejího příkladu, a tak oba strnule setrvali v očekávání strašlivého trhavého zvuku, který až zazní, donutí je vyzvracet vše, co právě spolýkali.

Tentokrát je to zasáhlo hůř než poprvé. Přestože to čekali. I se zacpanýma ušima. Pocítili náhlé škusnutí, kratičké, ale velmi silné. A ten samý trhavý, škrábavý zvuk škubal s jejich vnitřnostmi. Nepatrně je to táhlo směrem ke stroji.

Nejistě otevřeli oči. Světlo na vrchní desce přístroje svítilo opět zeleně. Pan Pearson se zhoupł ze židle způsobem, který se mermomocí snažil být uvolněný a neohrožený. Šel zkontrolovat komoru zařízení. Byla prázdná. K vidění nebylo nic kromě stěn z natěsnaných skleněných žárovek. Působilo to jako kouzelnický trik. Žádný přístup dovnitř, žádný přístup ven. Ted' to tady je, ted' už ne.

„Ten stroj je přece jen poměrně velký.“ Paní Pearsonová si tiskla dlaně na břicho. Ještě se ani nesrovnala do plné výšky a už zpoza manžela nahlížela do prázdné komory. „Mohl by tam být skrytý poklop. Spodní stěna se otevře a lžička spadne dolů, aby zmizela z dohledu. Pak zavřeš dveře a pic, vrátí se zas nahoru.“

Pan Pearson strčil ruku dovnitř, aby pohladil dno a stěny komory. Skleněné hrboly žárovek se jeho zvědavým prstům jevily nadpřirozeně hladké. Byly kluzké a chladné, takže když ruku zase stáhl, překvapilo ho, že není mokrá. „Ty se tam zdají být fakt napevno. Hodně těsně srovnané.“

„Ale ta lžička je tak malá. Porovnej si to s tloušťkou kabelu. To není nic moc výkon protáhnout ji tím naskrz.“ Paní Pearsonová si rozvázala vlhkou bílou zástěru a úhledně ji složila v ruku. „Určitě to bude něco jako systém u potrubní pošty. Víš ne, na stlačený vzduch nebo tak něco. Jak to mívají v nóbl bankách. Všechno to bušení, to je jenom zvyšování tlaku, a pak – *puf* – a je to pryč. To je ono. Moc chytrý, to jako jo, ale zas nic nového to není, to se neuchytí.“

Pan Pearson pomalu přitakal. Vůbec ji neposlouchal. Kýval dvířky nasazenými na tlusté panty. Snažil se získat představu o jejich váze. Chtěl vypožorovat, jakým způsobem jsou dvířka jemnými drátky připojená ke zbytku přístroje.

Paní Pearsonová ho u toho nechala.

„No, já tady rozhodně nebudu čekat, až pošlou další lžičky.“ Zástěru položila na stůl vedle zbytků skromné večeře. „A upřímně doufám, že už toho nechají. Alespoň dneska.“ Pohlédla na neumyté nádobí. „Všechno to klepání a bušení a pískání. Budu mít kliku, pokud vůbec na chvíli usnu.“ Zhluboka se nadechla a vyrazila směrem do chodby. „Dávej pozor, abys zavřel dveře, až půjdeš nahoru.“ A byla pryč.

Pan Pearson tam chvíli opuštěně postával. Stroj před ním byl tichý. Bez manželky v místnosti teprve mohl docenit, jak naprosto nehlučný stroj je. Dokonce i lednička by mírně hučela, ale tento přístroj nevydával žádný

šum, ba ani svítící zelená žárovka nebzučela. Vedle něj zněl panu Pearsonovi i jeho vlastní dech hrubě. Když zatlačil na dveře, aby je zhoupnutím zavřel, nekladly žádný odpor, nezaznamenal žádné tření v pantech, ne, dokud se stěny komory se žárovkami vzájemně nedotkly, tehdy teprve bylo možné pocítit krátký okamžik vzdoru doprovázený vysoko laděným zaskřípáním, jak se o sebe otřely předtím, než se magnetická páska na okraji dveří s tlumeným mlasknutím přisála k rámu.

Pan Pearson strčil ruce do kapes a poodstoupil o několik kroků dozadu, aniž by si dovolil spustit oči ze stroje. Ted' ještě ne, co kdyby se něco stalo, něco neobvyklého.

Ale nestalo se nic. Zelené světlo zůstávalo rozsvícené. Stroj byl tichý. Pan Pearson se zanedlouho otočil a odšoural se ve stopách svojí manželky do ložnice.

V kuchyni panovalo chladné namodralé šero a škvírami v žaluziích pronikalo tlumené měkké světlo pouliční lampy. Netečně tíživá přítomnost stroje, bdělého v neměnném slabém jasu oranžové žárovky na horní desce.

Ozvalo se váhavé vrzání. Jemné dupání, opatrné, tiché a nejisté. Šourání a šmátrání v šeru. Kuchyňské dveře, stále pootevřené, se pomalu rozevřely dokořán. Nejasný stín paní Pearsonové stál na prahu, slabý zlatavý svit lemoval tvar její obnošené bílé noční košile. Stála tam s rukama založenýma. Natáhla bosou nohu a přitiskla palec k tlustému kabelu, který se hadovitě vlnil přes práh. Guma bužírky byla měkká a teplá a poddajná pod jejím dotekem.

Po špičkách zamířila ke dřezu. Bosá chodidla lepkavě pleskala o chladné lino. Dřepla si s koleny u sebe, otevřela dvířka kredence, natáhla ruku pod dřez a vytáhla dlouhou plátěnou tašku s náradím. Vstala a oba konce tašky se prověsily pod tíhou kovu.

Silnice venku byla tichá a prázdná. Celá ulice spala. Ale kuchyni paní Pearsonové vnutil oranžově svítící stroj svou trvalou připravenost k akci. U zásuvky za strojem paní Pearsonová položila ruku na malou hnědou zástrčku. Byla horká. I šňůra hřála. Vypnula proud a sledovala, jak se asi o vteřinu později oranžové světlo na horní desce přístroje rozplynulo

v modři kuchyně. Vytáhla zástrčku ze zásuvky, jen pro jistotu, a tichounce ji položila na podlahu.

Na boku tašky s nářadím nahmatala dlouhou černou gumovou baterku. Namířila si ji na nohy a rozsvítila. Nečekaně silný jas světelného kužele ji překvapil, ztlumila jej rukou s roztaženými prsty a namířila na spodní stranu stroje, kde hledala šrouby. Bylo jich osm na přilehlé postranní desce, znovu zašátrala v tašce s nářadím po šroubováku, který by nejlépe odpovídal jejich velikosti, pak namířila baterku na přední stranu stroje a dala se do práce.

Hlavičky šroubů byly utažené do jedné roviny s kovovým povrchem, zašroubované velmi těsně. Ale paní Pearsonová byla odhodlaná. Zatínala zuby, až ji rozbolela čelist. Šroubovák svírala s takovou vervou, že jí zbělely klouby, a tak jím točila vši silou, až se za zvuku slabého kovového skřípění náhle uvolnil první šroubek. Pomalu jím otáčela, dokud jí nevypadl do dlaně.

Už měla šest šroubů venku, pečlivě srovnaných na podlaze vedle sebe tak, aby si mohla být jistá, v jakém pořadí je zašroubovat zpátky, když si uvědomila, že šramocení šroubků a její unavené vzdechy nejsou jedinými zvuky v noční kuchyni. Na prahu dveří se rýsoval další stín a pozoroval ji. Paní Pearsonová vzhlédla od úzkého jasného světelného kuželu a její oči si potřebovaly chvíli přivyknout, než dokázala rozlišit světlé proužky na manželově pyžamu.

Stáli tam a zírali na sebe napříč tmou. Pak pan Pearson vstoupil do místnosti. Na nohou měl staré kožené bačkory a jeho kroky na kuchyňské podlaze zněly tlumeně. Zastavil se s pohledem skloněným k manželce. Světlo baterky se rozlévalo přes celý výjev, dodávalo pečlivému uspořádání šroubů ostré dlouhé stíny a odhalovalo zřetelnou mezeru v místě, kde se stěna již oddělila od těla stroje.

Pan Pearson natáhl ruku. Paní Pearsonová mu podala šroubovák. Pan Pearson se ho pevně chopil a pustil se do uvolňování posledních dvou horních šroubů. Paní Pearsonová si našla další šroubovák a připojila se k manželovi.

Dali si opravdu pozor, aby jim stěna přístroje nespadla, když ji konečně uvolnili. Společně podepřeli její náhlou váhu a opřeli ji o stěnu kuchyně. Posvítili baterkou do nitra stroje.

Nejdřív si vůbec nebyli jistí, co vidí. Světlo klouzající po útrobách stroje

budilo dojem, že pozorují cosi živého. Vypadalo to jako doupě jasně rudých červů svíjejících se a hemžících se v jednom velkém pletenci. Samozřejmě šlo jen o dráty. Tisíce tenoučkových rudých drátků. O moc víc toho vidět nebylo, jenom úzký centrální pilíř a několik rovnoběžně visících desek podobných oddílům u radiátoru nebo dřevěným rámečkům ve včelích úlech. Z těchto desek proudily dráty, překrývaly se navzájem a zamotávaly, spojovaly tohle s oním, a ono ještě s něčím dalším. Působilo to jako neobvykle komplikovaná telefonní ústředna. Když si posvítili blíž, zjistili, že každý drobný spoj drátku a desky měl svůj titěrný kód, vytištěný na kov drobným bílým písmem.

Pan Pearson vsunul baterku ještě hlouběji a naklonil ji nahoru. Další desky. Další dráty. Přemýšlel, jestli počet drátů nějak souvisí s počtem žárovek podobných žabím vajíčkům, které se nacházely v horní komoře přístroje. Ale to by byl spíš jejich součet umocněný na druhou. Nebo dokonce na třetí. Slabé manželčino zaúpení ho přimělo rychle vytáhnout baterku. Posvítil jí na ruce.

Píchla se do konečku prstu. Upínací hroty na koncích drátků byly opravdu ostré. Světlá krůpěj krve pomalu rostla.

Okamžitě přiložili stěnu k boku stroje a pevně ji přišroubovali na původní místo. Otřeli všechna místa na povrchu stroje, kterých se dotkli. Nejdřív vyždímanou houbičkou na nádobí, potom kuchyňskou utěrkou. Úplně nakonec zasunuli zástrčku do zásuvky.

Při zapínání spínače přístroje zatajili dech. O několik vteřin později se opět rozzářilo oranžové světlo.

Pan a paní Pearsonovi vydechli jako jeden. Spěšně ještě ukryli baterku a tašku s náradím.

Dvojice se společně odšourala zpátky nahoru do postele.

Pan Pearson byl zrovna venku pro sobotní noviny, když dalšího rána přijeli muži z institutu, aby si prototyp odvezli. S paní Pearsonovou téměř nepromluvili, jen zdvořile požádali, zda by je mohla pustit dovnitř.

Nezdálo se, že by existoval nějaký zvláštní odpojovací postup. Vytáhli zástrčku ze zásuvky, smotali šňůru, odpojili kabel a stroj odvezli na vozíku do dodávky čekající venku. Řidič ještě pokynul čepicí paní Pearsonové na

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Spotřebič.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.